

Рекомендовано Вченою радою історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол №6 від 22 грудня 2022 р.)

Європейські історичні студії: науковий журнал. – № 23. – К., 2022. – 89 с.

ISSN 2524-048X DOI: <https://doi.org/10.17721/2524-048X.2022.23> УДК 94

Тематика згідно з галуззю науки «07.00.00 – Історичні науки» відповідно до чинного переліку галузей наук. Висвітлюються європейські інтеграційні процеси, зовнішня політика країн Європейського Союзу, євроінтеграція України, європейська історія та міжнародні відносини.

Редакційна колегія

Коларж П., д-р габілітований, проф. (Університет м. Констанц, ФРН) (голова редколегії)
Машевський О. П., д-р іст. наук, проф. (КНУ імені Тараса Шевченка) (заступник голови редколегії)
Купчик О. Р., к.і.н., доц. (КНУ імені Тараса Шевченка) (заступник голови редколегії)
Пількевич В. О., к.і.н., доц. (КНУ імені Тараса Шевченка) (відповідальний секретар)
Коваль А. П., к.і.н., ас. (КНУ імені Тараса Шевченка) (технічний редактор)
Банті Р., доктор філософії (Історія) (Міністерство освіти Ізраїлю, Єрусалим, Держава Ізраїль)
Біленький С., доктор філософії (Історія), доц. (Університет Торонто, Канада)
Власенко В. М., к.і.н., доц. (Сумський державний університет)
Грубінко А. В., д-р іст. наук, проф. (З національний університет)
Городня Н. Д., д-р іст. наук, проф. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Гасимли М., Джафар огли, д-р іст. наук, проф. (Бакинський Державний Університет, Азербайджанська Республіка)
Добронські Ч. А., д-р габілітований, проф. (Університет м. Білосток, Республіка Польща)
Зихович Д., доктор філософії (історія), доц. (Університет Мічегану, США)
Йокубаускас В., д-р гуманітарних наук (Історія), старший наук. співроб. (Клайпедський університет, Литовська Республіка)
Казакевич О. М., д-р іст. наук, доц. (Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова)
Котляр Ю. В., д-р іст. наук, проф. (Чорноморський національний університет імені Петра Могили)
Конта Р. М., д-р іст. наук, проф. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Кожокару Л. Д., д-р іст. наук, доц. (Державний університет Молдови, Республіка Молдова)
Латиш Ю. В., к.і.н., доц. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Мартинов А. Ю., д-р іст. наук, проф. (Інститут історії України НАНУ)
Малько В., доктор філософії (Історія) (Каліфорнійський університет, Фресно, США)
Миронович Є., д-р габілітований, проф. (Університет м. Білосток, Республіка Польща)
Мордвінцев В. М., д-р іст. наук, проф. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Патриляк І. К., д-р іст. наук, проф. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Перга Т. Ю., к.і.н., ст. наук. співроб. (ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»)
Рахно К. Ю., д-р іст. наук, ст. наук. співроб. (Інститут народознавства НАН України, Інститут керамології)
Руккас А. О., к.і.н., доц. (КНУ імені Тараса Шевченка)
Сава-Чайка Е., д-р філософії (Історія) (Вища школа міжнародних відносин і американістики, Варшава, Республіка Польща)
Чолій С. В., к.і.н., доц. (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»)

Рекомендовано Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка до поширення через мережу Інтернет

Електронний журнал Європейські історичні студії включений до переліку електронних фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за спеціальністю «історичні науки».

(Наказ МОН України від 28.12.2019 № 1643 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 16 грудня 2019 року»).

Рецензенти:

Дьомін О. Б., д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. Мечникова)
Потехін О. В. д-р іст. наук, проф. (ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»)

Адреса редакційної колегії:

01601, Київ, вул. Володимирська, 60, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, історичний факультет, кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн
Тел. (044) 239 34 24, 066 360 00 80 e-mail: europaean_studies@ukr.net , olegmashev@ukr.net
Сайт журналу: <http://www.eustudies.history.univ.kiev.ua>
Засновник: Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Видавець: історичний факультет, кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн
Періодичність наукового видання – тричі на рік

Recommended by the Academic Council of Faculty of History Taras Shevchenko National University of Kyiv to spread through the Internet (Protocol № 6 of December 22, 2022).

European Historical Studies: Scientific Journal. – № 23. – Kyiv, 2022. – 89 p.

ISSN 2524-048X DOI: <https://doi.org/10.17721/2524-048X.2022.23> UDC 94

Topics under the branch of science "07.00.00 – Historical sciences" according to the current list of sciences. Highlights European integration processes, foreign policy of the European Union, the European integration of Ukraine, European history and international relations.

Editorial Board

Kolarz, P. – Dr. habil. (History), Professor (University of Konstanz, The Federal Republic of Germany) (Chairman of Editorial Board)

Mashevskiy, O. – Dr. habil. (History), Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine) (Deputy Chairman of Editorial Board)

Kupchyk, O. – Ph. D. (History), Associate Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine) (Deputy Chairman of Editorial Board)

Pilkevych, V. – Ph.D. (History), Associate Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine) (Executive Secretary)

Koval, A. – Ph.D. (History), Assistant Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine) (Technical editor)

Banti, R. – Ph.D (History), (Ministry of Education of Israel, Jerusalem, The State of Israel)

Bilenky, S. – Ph.D (History), Associate Professor (University of Toronto, Canada)

Cojocaru, L. – Dr. habil. (History), Associate Professor (State University of Moldova, Moldova)

Choliy, S. – Ph.D. (History), Associate Professor (National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Ukraine)

Dobronski, Ch. – Dr. habil. (History), Professor (University of Bialystok, The Republic of Poland)

Gasimli M. Jafar oglu. – Dr. habil. (History), Professor (Baku State University, The Republic of Azerbaijan)

Horodnya, N. – Dr.habil. (History), Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Hrubinko, A. – Dr.habil. (History), Professor (Ternopil National Economic University, Ukraine)

Jokubauskas, V. – Ph.D. (History), Senior Research Fellow (Klaipeda University, The Republic of Lithuania)

Kazakevych, O. – Dr. habil. (History), Associate Professor (National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine)

Konta, R. – Dr. habil. (History), Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Kotliar, Yu. – Dr. habil. (History), Professor (Petro Mohyla Black Sea National University, Ukraine)

Latysh, Yu. – Ph.D. (History), Associate Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Martynov, A. – Dr. habil. (History), Professor (Institute of History of Ukraine NASU, Ukraine)

Malko, W. – Ph.D. (History), Associate Professor (University of California, Fresno, United States of America)

Myronovych, E. – Dr. habil. (History), Professor (University of Bialystok, The Republic of Poland)

Mordvintsev, V. – Dr. habil. (History), Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Patryliak, I. – Dr. habil. (History), Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Perga, T. – Ph.D. (History), Senior Research Fellow (State Institution "Institute of World History of NAS of Ukraine")

Rakhno, K. – Dr. habil. (History), Senior research fellow (the Ethnology Institute of Ukraine NASU, Ukraine).

Rukkas, A. – Ph.D. (History), Associate Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)

Sawa-Czajka, E. – Ph.D. (History), Associate Professor (History), (The Academy of International Relations and American Studies, The Republic of Poland)

Vlasenko, V. – Ph.D. (History), Associate Professor (Sumy State University, Ukraine)

Zychowicz, J. – Ph.D (History), Associate Professor (University of Michigan, United States of America)

Electronic journal «European Historical Studies» is included in the list of professional electronic journals of Ukraine, in which can be published results of dissertations for degree of doctor and candidate of sciences, speciality «historical science».

(Order of Ministry of Education Ukraine from 28.12.2019 № 1643 "On Approval of decisions concerning the Certifying Board of the Ministry of academic councils of 16 December 2019")

Reviewers:

Diomin, O. B. Dr. habil. (History), Professor (Odessa Mechnikov National University);

Potiekhin O. V. Dr.habil. (History), Professor, Chief Researcher (Institute of World History NASU)

Editorial address:

01601, 60 Volodymyrska Str., City of Kyiv, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Faculty of History, Department of Modern and Contemporary History of Foreign Countries

Phone: (044) 239 34 24, 066 360 00 80, e-mail: european_studies@ukr.net, olegmashev@ukr.net

Web-page: <http://www.eustudies.history.univ.kiev.ua>

Founder: Taras Shevchenko National University of Kyiv

Publisher: Faculty of History, Department of Modern and Contemporary History of Foreign Countries

Frequency of scientific journal – three times a year

ЗМІСТ

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

- Алла Киридон, Світлана Косяк, Сергій Троян.** Пандемія Covid–19 у Європі: виклики та пошук відповідей..... 6
- Андрій Мартинов.** Еволюція Політики Європейського Союзу щодо російсько-української війни (2014–2022) 30

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

- Ганна Мельник, Любомир Губицький.** Трудова міграція українців до Республіки Польща 2014–2022 рр. 44
- Валентина Молоткіна, Інна Левченко, Ірина Березанська.** Радянський кінематограф на території УРСР у 1960-х – 1980-х рр.: проблема двомовності 57
- Сергій Саранов.** Історіографічні та методологічні аспекти порівняльного аналізу підходів Франческо Гвіччардині і Нікколо Макіавеллі у рамках проблематики «державного інтересу» та теорії абсолютизму 67

НАУКОВА ХРОНІКА

- Олег Машевський.** Другий науковий семінар з історії Криму в КНУ імені Тараса Шевченка у контексті української та глобальної історії..... 82

CONTENTS

EUROPEAN INTEGRATION: PAST AND PRESENT

- Alla Kyrydon, Svitlana Kosjak, Serhiy Troyan.** The Covid–19 pandemic in Europe: challenges and the search for answers..... 6
- Andriy Martynov.** The evolution of the policy of the European Union regarding the Russian-Ukrainian war (2014–2022) 30

ACTUAL PROBLEMS OF EUROPEAN HISTORY AND INTERNATIONAL RELATIONS

- Hanna Melnyk, Lyubomyr Hubytskyy.** Labor migration of Ukrainians to the Republic of Poland 2014–2022 44
- Valentyna Molotkina, Inna Levchenko, Iryna Berezanska.** Soviet cinematography in the territory of the USSR in the 1960s–1980s: the problem of bilingualism 57
- Sergiy Saranov.** Historiographical and methodological aspects of a comparative analysis of the approaches of Francesco Guicciardini and Nicollo Machiavelli in the framework of the problems of "public interest" and the theory of absolutism..... 67

SCIENTIFIC CHRONICLE

- Oleh Mashevskiy.** The second scientific seminar on the history of the Crimea in Taras Shevchenko National University of Kyiv in the Ukrainian and global history context.....82

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК: 331.556.46:327(470+438)

DOI: <https://doi.org/10.17721/2524-048X.2022.23.3>

Ганна Мельник,

канд.іст.наук, доц.

Київський університет імені Бориса Грінченка,

Київ, Україна

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3090-7212>

Researcher ID: [AAE-4711-2019](https://orcid.org/0000-0003-3090-7212)

Любомир Губицький,

д-р.іст.наук, доц.

Державний торговельно-економічний університет,

Київ, Україна

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8511-6461>

Researcher ID: [GLV-1919-2022](https://orcid.org/0000-0002-8511-6461)

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ДО РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА 2014–2022 рр.

***Анотація.** Метою є аналіз еволюції міграційної політики України та Польщі від початку російсько-української війни у 2014 р. та в умовах загострення міграційних потоків після російського широкомасштабного вторгнення у лютому 2022 р. Серед методів використано системний для вивчення польської економічної думки щодо вигідності та перспективності залучення українських трудових ресурсів, компаративний аналіз результатів української трудової міграції з врахуванням вимог польських законів. Проаналізовано позицію Польщі щодо змін напрямів українських міграційних потоків. Доведено, що для українських громадян Республіка Польща залишається країною, де можливо реалізувати соціальні та економічні очікування. Офіційна Варшава надає відчутну допомогу Україні у протистоянні з Росією, забезпечуючи робочі місця для трудових мігрантів та соціальний захист для членів їх сімей. Погіршення безпекової та зовнішньоекономічної ситуації України штовхає до активнішого освоєння ринку праці Польщі. Наразі польський кордон став рубежем від гібридної експансії Російської Федерації, тому необхідним для офіційного Києва стане забезпечення стійкості та гнучкості власної монетарної політики та дозвільної системи задля збереження можливостей відтворення процесів виробництва.*

Зроблено висновок, що у польських економістів склалася картина, що лібералізація польської міграційної політики щодо українців сприятиме сталому зростанню економіки. Зроблено рекомендації, що активні кроки офіційної Варшави щодо зростаючої зацікавленості в українських трудових ресурсах призвели б до втілення життєво необхідних кроків польського уряду стосовно убезпечення від тенденцій старіння польської нації. Виділено, що реалізація української міграційної політики узалежнена від російської, європейської та польської стратегій. За умов російсько-української війни польська політика полегшення отримання прав легального перебування та працевлаштування українських громадян заохочується українською владою як можливість отримання грошових переказів з-за кордону, тому офіційний Київ прагне здобути досвід Польщі для залучення та використання європейських структурних, регіональних та галузевих програм та фондів.

Отже, Україна та Польща здатні в співпраці з європейськими структурами сприяти новій якості забезпечення від гібридних атак Російської Федерації, з метою збереження та сталого розвитку власних економік та економік партнерів.

Ключові слова: трудова міграція, українці, Республіка Польща, Україна, міграційна політика, російсько-українська війна.

Постановка проблеми. Україна та Польща є активними учасниками світових міграційних процесів. Міграція українців до Польщі зумовлена готовністю приймати мігрантів, географічною близькістю, мовно-культурною спорідненістю і добросусідськими відносинами держав. Міграція для України має негативні наслідки, оскільки населення найпродуктивнішого віку залишає країну – втрачається людський ресурс. Отримуючи статус іммігранта у Республіці Польща, мігранти залишаються на постійне місце проживання, що впливає на зменшення кількості населення України. Від початку повномасштабної російсько-української війни міграція до сусідньої держави стала значно інтенсивнішою, що зумовлює актуальність подальших досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Україна та Польща як сусідні держави, що знаходяться на різних рівнях економічного розвитку та включені до світового ринку праці не можуть уникнути сучасних міграційних процесів. Як українські, так і польські вчені у різний час обирали предметом власних досліджень тенденції міграційної ситуації в обох державах (О. Малиновська, Н. Коваліско, О. Ровенчак, Х. Ілик, І. Тишкевич, М. Ярошевич, В. Ярецький, Д. Клімек, Г. Гаєвська, Б. Скочинська-Прокопович та інші).

Постановка завдання. Метою статті є аналіз еволюції міграційної політики України та Польщі від часу початку гібридного вторгнення Російської Федерації в Україну 2014 р. та в умовах широкомасштабної російсько-української війни 2022 р. Дослідження цієї проблеми відбувалося заради наступних завдань: об'єктивного та системного пошуку та виокремлення взаємозв'язку економічної стратегії Європейського Союзу та міграційної політики Польщі; аналіз еволюції польського законодавства в сфері дозволу на перебування та працевлаштування іноземців, у тому числі українців; взаємовплив глобальних економічних тенденцій на внутрішні процеси України.

Виклад основного матеріалу. Обравши європейський шлях розвитку, польське суспільство та уряд, змушені були визнати спільні цінності і правила співжиття. Відкриті ринки праці та вільне пересування робочої сили спонукали польських фахівців працездатного віку до пошуків вище оплачуваної праці в країнах з високим рівнем економічного розвитку. Реалізація цього механізму врахована фахівцями як головний чинник зростання населення Європейського

Союзу. Так, за прогнозами Європейської комісії до 2060 року населення ЄС зросте з 507 млн. до 523 млн. осіб завдяки міграції [15].

У такому сценарії є високі ризики для Республіки Польща: до 2060 р., за прогнозом, населення Польщі скоротиться з нинішніх 39 до 33,2 млн осіб. У той же час частка осіб 65+, яка нині становить 15,3 %, у 2060 р. зросте до 33 %. Натомість кількість населення у продуктивному віці скоротиться з 70,5% до 54,1% [15]. За підрахунками демографів, щоб вирішити проблеми депопуляції та старіння населення за рахунок іноземців, необхідно запрошувати принаймні 100 тис. іммігрантів, а загалом, щоб Польща не обезлюдніла, до 2050 р. тут мали б оселитися 5,2 млн прибулих [22].

З метою збільшення людського капіталу і трудових ресурсів Республіка Польща проводить цілеспрямовану державну політику з питань залучення мігрантів. Зокрема, це чітко зазначено у Концепції довгострокового розвитку Польщі [24]. Незважаючи на стале економічне зростання та низький рівень безробіття на батьківщині, молоде покоління поляків (1,5-2 млн. осіб) обирають шлях заробітчанства у потужніших економіках Європи. За висновками досліджень, замовлених Асоціацією польських підприємців та працедавців, «щоб не втратити темпи економічного зростання, в найближчі 20 років країна потребуватиме додатково 5 млн працівників» [3].

З початку повномасштабної війни Російської Федерації проти України міграція українців до Республіки Польща має значні обсяги. Відповідно вирішенню міграційних питань у польсько-українських відносинах необхідно приділяти належну увагу. Зокрема, на міждержавному рівні підтримується міграція та на законодавчому рівні врегульовується переміщення і офіційне працевлаштування. Зростання ролі української складової у польському міграційному потоці стало можливим завдяки політиці, спрямованій на полегшення доступу, як для трудових мігрантів, так і для осіб, що шукають постійного притулку (механізм міжнародного захисту) або тимчасового притулку (механізм тимчасового захисту). Принципи, схожі на ті, що застосовуватимуться в межах безвізового перетину кордону громадянами України з країнами ЄС (2017 р.), польський уряд використовував напередодні цієї віхової події. Так, згідно з постановою Міністра праці та соціальної політики від 21 квітня 2015 р. врегульовувалося доручення роботи іноземцю на території Республіки Польща без обов'язкового отримання дозволу на роботу. Громадянину України, що прагнув тимчасово (на термін не більше 6 місяців протягом наступних 12 місяців) працювати в Польщі, надавалося звільнення від необхідності отримання дозволу на роботу [27].

Ще більший термін (9 місяців) перебування задля працевлаштування іноземців в Польщі надавав новий вид дозволу – на сезонну роботу з 1 січня 2018 р. Вказані зміни передбачали, що роботодавець зобов'язаний повідомити управління про прибуття працівника, а також про адресу, за якою той проживатиме в Польщі, і лише після цього управління надасть дозвіл на сезонну роботу. Працювати можна також протягом періоду очікування дозволу на сезонну роботу.

2018 рік став перехідним періодом, коли паралельно функціонували нова та стара системи. Стара «заява є декларацією про намір довірити роботу іноземцю». На підставі заяви, зареєстрованої в 2017 році, робота у всіх секторах економіки (тобто також сезонна робота) стала можлива до 31 грудня 2018 року [6].

Черговим випробуванням, яке ефективно пройшли польські законодавці, стала пандемія коронавірусу 2020 р. і з паралельним локдауном. Влада Польщі вдалася до підтримки бізнесу у спосіб пролонгації права перебування і праці для українців. Вказана тенденція була розвинута наприкінці 2021 року, коли польський сейм вніс поправки до законів та спростив трудовим мігрантам перебування і працевлаштування у країні. Згідно із новими положеннями закону, що стали причиною зміни характеру та терміну перебування трудових мігрантів з короткострокового на середньо- та довгостроковий, мотивували польських роботодавців працевлаштовувати іноземних працівників, а також спричинили активність працевлаштування українців у Польщі [8].

Завдання поповнення польської економіки необхідною кількістю працівників вирішувалося завдяки українським трудовим ресурсам, які на думку директора консульського департаменту МЗС України Андрія Сибіги (2016 р.) у кількості 5 млн. осіб тимчасово або постійно осіли за межами України [7]. Натомість на 2020 р. за даними Звіту про міжнародну міграцію (World Migration Report 2022), Україна посідала 8 місце у списку країн, громадяни яких виїжджали на роботу за кордон, із показником 6,05 мільйонів осіб. [25]. Українські дослідники схильні застерігати від неналежного реагування на загрози втрати кваліфікованих кадрів, необхідних для сталого зростання економіки. Стабільні грошові надходження від заробітчан в Україну, що становили 14 млрд USD (2021 р) залишаються одним з основних джерел валютних надходжень та чинником покращення внутрішнього попиту і відіграють важливу роль у розвитку економіки держави [8]. Однак є загроза, що вказані кошти стануть платою за стагнацію економіки, яка постане перед ризиком втрати кваліфікованої робочої сили.

Довготривала підготовка до агресії, розгортання російсько-української війни в лютому 2014 р., незаконна анексія Криму (березень 2014 р.), початок бойових бій на Донбасі (квітень 2014 р.) та як наслідок лавиноподібне погіршення економічної ситуації штовхнули Україну до значних міграційних викликів через збільшення масштабів мандрівок вимушених переміщених осіб (ВПО), мігрантів (біженців), які рушили до Республіки Польща в пошуках безпеки.

Висновки Малиновської щодо міграційних тенденцій врахували реалії 2013-2014 рр., а саме «у 2013 р. чисельність українців, що скористалися спрощеним порядком тимчасового працевлаштування, становила лише 134 тис. Однак економічна криза в Україні обумовила помітне збільшення трудових поїздок до Польщі – 359 тис. в 2014 р.». Українці працевлаштовувалися, в основному, в наступних галузях - сільському господарстві, будівництві, секторі домашніх господарств [4]. Уже з 2014 р. польський ринок праці став для українців пріоритетнішим за російський.

Серед закономірностей польських імміграційних процесів наступних років увиразнилися наступні: зростання кількості біженців, возз'єднання родин, міграція молоді та студентів, молодих спеціалістів, малих та середніх підприємців [27]. Після 2014 року в структурі міграції до Польщі домінували чоловіки та молодь. Також почали приїжджати вихідці зі сходу України, що раніше обирали інші напрями в міграційних потоках [27].

Республіка Польща з 2014 р. стала єдиною країною ЄС із значним стабільним зростанням міграції з України. Заохочення українців до міграції відбулось через так звану систему декларування, запроваджену на основі постанови Міністра праці та соціальної політики від 21 квітня 2015 р. [21], чим ознаменовано спрощення доступу до польського ринку праці. Саме громадяни України становили найчисленнішу групу здобувачів дозволів для проживання в Польщі на 2015 р. До змін нараховувалось близько 1/3 заявників, після зміни положень їх частка зросла до 52% [18, с. 4].

Вказаний крок призвів до помітного поступового збільшення тривалості української імміграції до Польщі. Громадяни України схильні частіше обирати довгострокове перебування в країні замість тимчасових міграцій [17]. У дослідженнях Національного банку Польщі [16] прослідковуються наступні категорії українських громадян, які наймаються на працю в державі: ті, хто отримав дозвіл на постійну роботу, як правило на підставі довгострокового контракту з тією чи іншою компанією і ті, хто користується заявним типом

працевлаштування. У статистиці Нацбанку не враховані власники карти поляка, працівники на сезонних роботах та студенти з України [7].

Зміни запроваджені у міграційній політиці Польщі з 1 січня 2018 р. призвели до того, що у 2019 р. в РП надано 130 тисяч дозволів на сезонну працю (садівництво, лісництво, рибальство), що на 5 тисяч більше, ніж у 2018 році. До того ж аж 98% вказаних дозволів отримали громадяни України [5].

Налагоджена комунікація між урядом та бізнесом залишається вагомим причиною сталого зростання польської економіки. У зв'язку із пандемією коронавірусу 2020 р, протягом перших двох тижнів після оголошення урядами України і Польщі про повне закриття кордонів близько 160 тис. українців виїхало з Польщі. Звертаючись до уряду польський бізнес закликав надати сприяння іноземним заробітчанами. Тоді польська влада автоматично продовжила на період пандемії і 30 днів після її завершення термін легальності віз для тих іноземних працівників, які на момент введення локдауну перебували в Польщі. Питання щодо повернення українських трудових мігрантів до Польщі виносилося на президентський рівень [1].

У 2020 році з 457 тис. іноземців, які на 01 січня 2021 отримали діючі посвідки на проживання у Республіці Польща, найбільшу групу становили громадяни: України – 244,2 тис. осіб (зростання на 29,4 тис. осіб), Республіки Білорусь - 28,8 тис. (зростання на 3,2 тис. осіб), Федеративної республіки Німеччини - 20,5 тис., Російської Федерації - 12,7 тис., В'єтнаму - 10,9 тис., Індії - 9,9 тис., Італії - 8,5 тис., Грузії - 7,9 тис., Китайської Народної Республіки - 7,1 тис. осіб. і Велика Британія - 6,6 тис. [9]. Серед іноземців українці в Польщі становили 53% і саме вони показали найшвидшу тенденцію до зростання.

Наступного 2021 року часовий відтинок трьох кварталів характеризувався подальшим зростанням кількості іноземців із дійсними посвідками на проживання в Польщі - на 15%. Статистика початку жовтня свідчила, що такі документи належали 525 тисячам осіб. Лідерами зростання виявилися спільноти громадян України, Білорусі та Грузії. За даними на 1 жовтня 2021 року володіли чинними посвідками на проживання 293,8 тис. громадян України (що становило 56% від загальної кількості іноземців), Республіки Білорусь - 37,1 тис. (7%), Федеративної республіки Німеччини - 19,7 тис., Російської Федерації - 13,7 тис., В'єтнаму - 11,2 тис., Індії - 10,9 тис., Грузії - 9,6 тис., Італії - 8,5 тис., Великої Британії - 6,9 тис. осіб. і Китайської Народної Республіки – 6,9 тис. [26].

За перші три квартали 2021 року за показником найбільшого приросту серед іноземців, які поселилися в Польщі (абсолютний приріст 68 тис. осіб)

лідирувала українська громада – 49,7 тис. осіб, Республіки Білорусії – 8,4 тис. осіб, Грузії – на 1,7 тис. осіб, Молдови – на 1,3 тис. осіб та Індії – на 1,1 тис. осіб.

Такі показники стали можливими і тому, що громадянам України розширили можливості заробітку у межах програми Poland.Bussines Harbour. Це юридичний важіль, що створює сприятливі умови для переїзду до Польщі спеціалістів ІТ-галузі та підприємців. Саме тому можемо спостерігати концентрацію громадян України у польських воєводствах з міськими агломераціями (Мазовецьке воєводство – 22% осіб, Малопольське воєводство – 12%, Великопольське воєводство – 12% та Нижньопольське воєводство – 9%. [17].

Кількість громадян України, які мали дійсний дозвіл на проживання в Польщі, перевищила у 2021 р. 300 тис. осіб (313 тис.). [20]. Таким чином, вони склали майже 57 відсотків всіх іноземців, які поселилися в країні на 2021 р. [17].

Статеві-вікова структура демографічного потенціалу українських мігрантів в Польщі характеризувалася переважанням молоді та осіб працездатного віку, чоловіків. На 2021 р. із загальної кількості громадян України, що на офіційних підставах перебували в Польщі близько 60% були віком від 18 до 40 років, 12% - діти та підлітки до 18 років, а люди старші за 40 років - 28%; чоловіки склали 54% українського населення [17].

Серед громадян України 2021 р. не менше 84% володіли посвідкою на тимчасове проживання (терміном дії не більше 3 років). При чому у 77% справ документ видавався у зв'язку з влаштуванням на роботу. Поширеними причинами перебування в Польщі залишаються сімейні питання – 12% та навчання – 2% [17].

Таблиця: Кількість осіб, яким протягом 2014-2022 (до 30.06.2022) видано рішення про надання дозволу на тимчасове проживання [19].

Правна підстава		Сімейні справи	Навчання	Праця	Інше	Разом
2014	Україна	2726	3798	8307	2277	17108
	Решта	5648	4036	13177	2586	25447
	Усі	8374	7834	21484	4863	42555
2015	Україна	3888	7054	23925	2966	37833
	Решта	6395	5081	12405	3212	27093
	Усі	10283	12135	36330	6178	64926
2016	Україна	6325	8594	42334	0	57253
	Решта	6575	6087	16365	0	29027

	Усі	13236	14681	58699	0	86616
2017	Україна	4260	6933	53391	5684	70268
	Решта	4720	5325	19689	3217	32951
	Усі	8980	12258	73080	8901	103219
2018	Україна	7506	6095	58394	8236	80231
	Решта	5693	5655	17874	4602	33824
	Усі	13199	11750	76268	12838	114055
2019	Україна	10648	5229	71831	12228	99936
	Решта	7018	6564	21915	3934	39431
	Усі	17666	11793	93746	16162	139367
2020	Україна	12231	5246	74824	11047	103347
	Решта	7083	5782	24804	3377	41046
	Усі	21745	10907	113481	16789	144393
2021	Україна	13759	3353	100025	13603	130740
	Решта	7701	6223	29766	4159	33225
	Усі	21460	9576	129791	17762	163965
2022	Україна	8441	1586	91125	8468	109620
	Решта	5451	4161	27665	3168	40445
	Усі	13892	5747	118790	11636	150065

Аналіз статистичних даних засвідчує, що причинами перебування українців в Польщі за вагомістю (в хронологічних межах 2014-2020 рр.) залишалися: 2014 р., праця – 49%, сімейні питання – 16% та навчання – 22%; 2015 р., праця – 63%, сімейні питання – 10% та навчання – 19%; 2016 р., праця – 74%, сімейні питання – 11% та навчання – 15%; 2017 р., праця - 76%, сімейні питання – 6% та навчання – 10 %; 2018 р., праця – 73%, сімейні питання – 9% та навчання – 8%; 2019 р., праця – 72%, сімейні питання – 11% та навчання – 5%; 2020 р., праця – 72%, сімейні питання – 12% та навчання – 5%. Працевлаштування стало найзатребуванішою причиною надання посвідок на перебування у Польщі для українських громадян в 2017 р. Саме у тому році Європейський Союз надав Україні право на безвіз.

Зауважимо, що з 2014 року до початку 2022 року кількість громадян України з діючими дозволами на перебування в Польщі зросла у вісім разів з 41 тис. до 313 тис. З 24 лютого 2022 р. на польську міграційну ситуацію переважаючий вплив мали українські громадяни, які тікали від наслідків збройного конфлікту з Російською Федерацією.

За два місяці (серпень-вересень 2022 р.) зросла кількість громадян України, які володіли дійсним дозволом на проживання на території Республіки Польща на 181 тис. та на 1 жовтня 2022 р. становить 86% іноземного населення із вказаним статусом (1802647 з 2084284 осіб) [20].

Лише за один 2022 р. виявилось значне зростання кількості українських громадян, які мешкали в Польщі легально (на майже 30% більше), що вивело їх в абсолютні лідери з-поміж громадян інших держав. Роком перетворення громадян України на відносні лідери з-посеред громадян інших держав, що перебували в Республіці Польща, став 2015, коли українці стали авторами 52% заяв на право тимчасового проживання.

Висновки. Правила міжнародного ринку праці, побудованого на вільному доступі представників інших держав, пошук місця праці в державі, економіка якої забезпечує вищий рівень оплати та соціального захисту, невирішеність проблем безробіття та низького рівня заробітної плати в Україні призводять до мільйонних міграцій українського трудового ресурсу, у тому числі до Польщі. Урядові кола Республіки Польща з року в рік, під тиском бізнесу, лібералізують законодавство в сфері дозволів на тимчасове перебування та працевлаштування, що сприяє значному зростанню міграції українців.

Список використаних джерел та літератури:

1. Банахевич Ю. Останні тренди трудової міграції: Польща – лідер в ЄС [Електронний ресурс] / Ю. Банахевич // Укрінформ. – 08.12.2020. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3150437-ostanni-trendi-trudovoi-migracii-polsa-lider-v-es.html> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
2. Коваліско Н. Основні характеристики сучасної української міграції до Польщі [Електронний ресурс] / Н. Коваліско, О. Ровенчак, Х. Ілік // Українсько-польський досвід євро регіональної співпраці. – 2018. – Режим доступу: [Inu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Ukrains-ko-pol-s-kyu-dosvid-ievrorehional-noi-spivpratsi-Tekst-2018.pdf#page=155](http://nu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Ukrains-ko-pol-s-kyu-dosvid-ievrorehional-noi-spivpratsi-Tekst-2018.pdf#page=155). (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
3. Малиновська О.А. Сучасна міграція українців до Польщі та пов'язані з нею виклики [Електронний ресурс] / О.А. Малиновська. – 07.02.2018.– Режим доступу: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/suchasna-migraciya-ukrainciv-do-polschi-ta-rovnyazani-z-neyu-vikliki> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
4. Малиновська О.А. Українсько-польський міграційний коридор: особливості та значення [Електронний ресурс] / О.А. Малиновська // Демографія та соціальна економіка. – 2015. – № 2. – С. 31–40. – Режим доступу: <https://dse.org.ua/arhive/24/2.pdf> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
5. Польща планує затвердити нову міграційну політику впродовж пів року [Електронний ресурс] // Європейська правда. – 10.02.2020. – Режим доступу: <https://www.euointegration.com.ua/news/2020/02/10/7106168/> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
6. Семчук К. Нові правила роботи у Польщі! [Електронний ресурс] / К. Семчук // Наше слово. – 09.01.2018. – Режим доступу: <https://www.nasze-slowo.pl/robotu-u-polshhi-novi-pravila/> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.
7. Тишкевич І. Як Польща бореться за українських трудових мігрантів [Електронний ресурс] / І. Тишкевич. – 2018. – Режим доступу: <https://uifuture.org/publications/24039-yak-polsha-boretsia-za-ukrainskych-trudovych-migrantiv/> (Дата звернення: 09.03.2022). – Назва з екрану.

8. Трудова міграція: чи побільшає українських заробітчан у 2022 році [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/trudova-migratsiya-chy-pobilshaye-ukrayinskyh-zarobitchan-u-2022-rotsi/> (Дата звернення: 09.03.2022 р.). – Назва з екрану.

9. Cudzoziemcy w Polsce po 2020 r. [Zasób elektroniczny]. – 28.01.2021. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/cudzoziemcy-w-polsce-po-2020-r>. (Data zastosowania: 04.11.2022) – Nazwa z ekranu.

10. Gajewska G. Między nacjami, klasami, płciami–zarobkowa migracja Ukraińców i Ukrainek do Polski [Zasób elektroniczny] / G. Gajewska. – Tryb dostępu: <http://usj.udpu.edu.ua/article/view/147988/147303> (Data zastosowania: 04.07.2022). – Nazwa z ekranu.

11. Jarecki W. Imigracja z Ukrainy jako źródło podaży pracy w Polsce [Zasób elektroniczny] / W. Jarecki // Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. – 2017. – T.74, №3. – Tryb dostępu: https://papers.wsb.poznan.pl/sites/papers.wsb.poznan.pl/files/ZN_WSB_P_ART/ZNPoz74_W_Jarecki.pdf (Data zastosowania: 14.07.2022). – Nazwa z ekranu.

12. Jaroszewicz M. Ukrainians' EU migration prospects [Zasób elektroniczny] / M. Jaroszewicz // OSW Commentary. – 10.03.2014. – №128. – Tryb dostępu: http://www.osw.waw.pl/sites/default/files/commentary_128_0.pdf (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

13. Klimek D. Funkcja ekonomiczna migracji zarobkowej z Ukrainy do Polski / D. Klimek. – Łódź: Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, 2015. – 299 s.

14. Komisja Europejska alarmuje: Polska wymiera. Do 2060 roku będzie nas mniej o 5 mln. [Zasób elektroniczny] // Wprost. – 13.05.2015. – Tryb dostępu: <https://www.wprost.pl/506303/komisja-europejska-alarmuje-polska-wymiera-do-2060-roku-bedzie.html> (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

15. Obywatele Ukrainy pracujący w Polsce – raport z badania. Badanie zrealizowane w 2015 r. [Zasób elektroniczny] // Narodowy Bank Polski. – Warszawa, 2016. – 33 c. – Tryb dostępu: http://www.nbp.pl/aktualnosci/wiadomosci_2016/20161212_obywatele_ukrainy_pracujacy_w_polsce_%E2%80%93_raport_z_badania.pdf (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

16. Obywatele Ukrainy w Polsce – raport. 2021. [Zasób elektroniczny]. – 14.12.2021. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/obywatele-ukrainy-w-polsce--raport> (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

17. Podsumowanie roku obowiązywania Ustawy o cudzoziemcach. – 28.10.2021. [Zasób elektroniczny]. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/podsumowanie-roku-ustawy-o-cudzoziemcach> (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

18. Raport na temat obywateli Ukrainy (wg stanu na dzień 1 lipca 2022 r.) [Zasób elektroniczny]. – 2022. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/sytuacja-dotyczaca-ukrainy> (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

19. Raport na temat obywateli Ukrainy (wg stanu na dzień 1 października 2022 r.) [Zasób elektroniczny]. – 2022. – Tryb dostępu: [file:///C:/Users/Sofiya/Downloads/RAPORT NA TEMAT OBYWATELI UKRAINY%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Sofiya/Downloads/RAPORT%20NA%20TEMAT%20OBYWATELI%20UKRAINY%20(1).pdf) (Data zastosowania: 04.11.2022). – Nazwa z ekranu.

20. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę [Zasób elektroniczny]. – Tryb dostępu: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000588> (Data zastosowania: 22.09.2022). – Nazwa z ekranu.

21. "Rzeczpospolita": Aby Polska się nie wyludniła, do 2050 roku musi się tu osiedlić 5,2 mln ludzi [Zasób elektroniczny] // Polskie radio. – 04.03.2013. – Tryb dostępu: <http://www.polradio.pl/5/115/Artykul/128907> (Data zastosowania: 06.10.2022). – Nazwa z ekranu.

22. Skoczyńska-Prokopowicz B. Migracje zarobkowe ukraińców do Polski a zasady zrównoważonego rozwoju [Zasób elektroniczny] / B. Skoczyńska-Prokopowicz // Zeszyty naukowe Politechniki Śląskiej. Seria: organizacja i zarządzanie. – 2018. – Z. 117. – S. 531–546. – Tryb dostępu: <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-42115bdf-5d13-4ca5-ac05-992aa2c3bddc> (Data zastosowania: 13.07.2022). – Nazwa z ekranu.

23. Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności. [Zasób elektroniczny]. – Tryb dostępu: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wmp20130000121> (Data zastosowania: 06.07.2022). – Nazwa z ekranu.

24. World Migration Report 2022 [Electronic resource]. – Mode of assess: <https://publications.iom.int/system/files/pdf/WMR-2022.pdf> (Last assess: 09.11.2022). – Title from the screen.

25. Zezwolenia na pobyt po III kwartale 2021 r. [Zasób elektroniczny]. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/zezwolenia-na-pobyt-po-iii-kwartale-2021-r>. (Data zastosowania: 06.10.2022). – Nazwa z ekranu.

26. Zniesienie obowiązku wizowego wobec obywateli Ukrainy – konsekwencje migracyjne dla Unii Europejskiej Ekspertyza Ośrodka Studiów Wschodnich (SKRÓT) [Zasób elektroniczny]. – 2017. – Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/udsc/sytuacja-dotyczaca-ukrainy>. (Data zastosowania: 06.10.2022). – Nazwa z ekranu.

References:

1. Banakhevych, Yu. (2020, hрудnia 8). Ostanni trendy trudovoi mihratsii: Polshcha – lider v YeS. *Ukrinform*. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3150437-ostanni-trendi-trudovoi-migracii-polsa-lider-v-es.html>. [In Ukrainian].

2. Kovalisko N., Rovenchak O., & Ilyk Kh. (2018). Osnovni kharakterystyky suchasnoi ukrainskoi mihratsii do Polshchi. *Ukrainsko-polskyi dosvid yevrorehionalnoi spivpratsi*. Retrieved from: <http://inu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Ukrainsko-pol-s-kyy-dosvid-ievrorehional-noi-spivpratsi-Tekst-2018.pdf#page=155>. [In Ukrainian].

3. Malynovska, O.A. (2018, liutyi). *Suchasna mihratsiia ukrainsiv do Polshchi ta pov'iazani z neiu vyklyky*. Retrieved from: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/suchasna-migraciya-ukrainsiv-do-polschi-ta-povyazani-z-neyu-vikliki>. [In Ukrainian].

4. Malynovska, O.A. (2015). Ukrainsko-polskyi mihratsiinyi korydor: osoblyvosti ta znachennia. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika*. 2, 31–40. Retrieved from: <https://dse.org.ua/arhchive/24/2.pdf>. [In Ukrainian].

5. Polshcha planuje zatverdyty novu mihratsiinu polityku vprodovzh piv roku. (2020, liutyi). *Yevropeiska Pravda*. Retrieved from: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/02/10/7106168/>. [In Ukrainian].

6. Semchuk, K. (2018, sichen). Novi pravyla roboty - u Polshchi! *Nashe slovo*. Retrieved from: <https://www.nasze-slowo.pl/roboty-u-polshchi-novi-pravyla/> [In Ukrainian].

7. Tyshkevych, I. (2018). *Yak Polshcha boretsia za ukrainskykh trudovykh mihrantiv*. Retrieved from: <https://uifuture.org/publications/24039-yak-polshcha-boretsia-za-ukrainskykh-trudovykh-migrantiv/> [In Ukrainian].

8. *Trudova mihratsiia: chy pobilshaie ukrainskykh zarobitchan u 2022 rotsi*. (2022). Retrieved from: <https://eba.com.ua/trudova-migratsiya-chy-pobilshaye-ukrayinskykh-zarobitchan-u-2022-rotsi/> [In Ukrainian].

9. *Cudzoziemcy w Polsce po 2020 r.* (2021, styczeń). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/cudzoziemcy-w-polsce-po-2020-r>. [In Polish].

10. Gajewska, G. (2018). *Między nacjami, klasami, płciami – zarobkowa migracja Ukraińców i Ukrainek do Polski*. Retrieved from: <http://usj.udpu.edu.ua/article/view/147988/147303> [In Polish].

11. Jarecki, W. (2017). Imigracja z Ukrainy jako źródło podaży pracy w Polsce. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*, 74, 3. Retrieved from:

https://papers.wsb.poznan.pl/sites/papers.wsb.poznan.pl/files/ZN_WSB_P_ART/ZNPoz74_W_Jarecki.pdf. [In Polish].

12. Jaroszewicz, M. (2014). Ukrainians' EU migration prospects // *OSW Commentary*, 128. Retrieved from: http://www.osw.waw.pl/sites/default/files/commentary_128_0.pdf. [In English].

13. Klimek, D. (2015). *Funkcja ekonomiczna migracji zarobkowej z Ukrainy do Polski*. Łódź: Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej. [In Polish].

14. Komisja Europejska alarmuje: Polska wymiera. Do 2060 roku będzie nas mniej o 5 mln. (2015, maj). *Wprost*. Retrieved from: <https://www.wprost.pl/506303/komisja-europejska-alarmuje-polska-wymiera-do-2060-roku-bedzie.html>. [In Polish].

15. Obywatele Ukrainy pracujący w Polsce – raport z badania. Badanie zrealizowane w 2015 r. (2016). *Narodowy Bank Polski*. Retrieved from: http://www.nbp.pl/aktualnosci/wiadomosci_2016/20161212_obywatele_ukrainy_pracujacy_w_polsce_%E2%80%93_raport_z_badania.pdf. [In Polish].

16. *Obywatele Ukrainy w Polsce – raport. 2021*. (2021, grudzień). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/obywatele-ukrainy-w-polsce--raport>. [In Polish].

17. *Podsumowanie roku obowiązywania Ustawy o cudzoziemcach*. (2021, październik). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/podsumowanie-roku-ustawy-o-cudzoziemcach>. [In Polish].

18. *Raport na temat obywateli Ukrainy (wg stanu na dzień 1 lipca 2022 r.)*. (2022). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/sytuacja-dotyczaca-ukrainy>. [In Polish].

19. *Raport na temat obywateli Ukrainy (wg stanu na dzień 1 październik 2022 r.)*. (2022). Retrieved from: [file:///C:/Users/Sofiya/Downloads/RAPORT_NA_TEMAT_OBYWATELI_UKRAINY%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Sofiya/Downloads/RAPORT_NA_TEMAT_OBYWATELI_UKRAINY%20(1).pdf). [In Polish].

20. *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę*. (2015, kwiecień). Retrieved from: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000588> [In Polish].

21. «Rzeczpospolita»: Shchob Polshcha ne obezliudnila, do 2050 roku tut povynni oselytysia 5,2 milioniv liudei. (2013, marzec). *Polskie radio*. Retrieved from: <http://www.polradio.pl/5/115/Artykul/128907>. [In Ukrainian].

22. Skoczyńska-Prokopowicz, B. (2018). Migracje zarobkowe ukraińców do Polski a zasady zrównoważonego rozwoju. *Zeszyty naukowe Politechniki Śląskiej*, 117, 531–546. Retrieved from: <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-42115bdf-5d13-4ca5-ac05-992aa2c3bdde> [In Polish].

23. *Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*. (2013, luty). Retrieved from: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wmp20130000121> [In Polish].

24. *World Migration Report 2022*. (2022). Retrieved from: <https://publications.iom.int/system/files/pdf/WMR-2022.pdf>. [In English].

25. *Zezwolenia na pobyt po III kwartale 2021 r.* (2021). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/zezwolenia-na-pobyt-po-iii-kwartale-2021-r>. [In Polish].

26. *Zniesienie obowiązku wizowego wobec obywateli Ukrainy – konsekwencje migracyjne dla Unii Europejskiej Ekspertyza Ośrodka Studiów Wschodnich (SKRÓT)*. (2017). Retrieved from: <https://www.gov.pl/web/udsc/sytuacja-dotyczaca-ukrainy>. [In Polish].

Hanna Melnyk,

*History (PhD), Associate Professor,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine*

Lyubomyr Hubytskyy,

*Dr. Habil. (History), Associate Professor,
State university of trade and economics, Kyiv, Ukraine*

LABOR MIGRATION OF UKRAINIANS TO THE REPUBLIC OF POLAND 2014–2022

Abstract. *The purpose is to analyze the evolution of the migration policy of Ukraine and Poland since the beginning of the Russian-Ukrainian war in 2014 and in the conditions of the aggravation of migration flows after the Russian large-scale invasion in February 2022. Among the methods, a systemic method was used to study the Polish economic thought regarding the profitability and prospects of attracting Ukrainian labor resources, a comparative analysis of the results of Ukrainian labor migration was also conducted, taking into account the requirements of Polish laws. The position of Poland regarding changes in the direction of Ukrainian migration flows has been analyzed. It has been proven that for Ukrainian citizens, the Republic of Poland remains a country where it is possible to implement social and economic expectations. Official Warsaw provides tangible assistance to Ukraine in its confrontation with Russia, providing jobs for migrant workers and social protection for their family members. The deterioration of Ukraine's security and foreign economic situation is pushing for more active development of the Polish labor market. Currently, the Polish border has become a border against the hybrid expansion of the Russian Federation, so it will be necessary for official Kyiv to ensure the stability and flexibility of its own monetary policy and permit system in order to preserve the possibilities of reproduction of production processes*

It has been concluded that Polish economists hold a picture that the liberalization of the Polish migration policy towards Ukrainians will contribute to the steady growth of the economy. Recommendations have been made that active steps taken by official Warsaw regarding the growing interest in Ukrainian labor resources would lead to the implementation of vital steps taken by the Polish government to protect against aging tendencies of the Polish nation. It has been highlighted that the implementation of Ukrainian migration policy is dependent on Russian, European and Polish strategies. Under the conditions of the Russian-Ukrainian war, the Polish policy of facilitating the obtaining of legal residence rights and employment of Ukrainian citizens is encouraged by the Ukrainian authorities as an opportunity to receive remittances from abroad, therefore official Kyiv seeks to gain the experience of Poland to attract and use European structural, regional and industry programs and funds. Therefore, Ukraine and Poland, in cooperation with European structures, are able to promote a new quality of security against hybrid attacks of the Russian Federation with the aim of preserving and sustainable development of their own economies and the economies of partners.

Key words: *labor migration, Ukrainians, the Republic of Poland, Ukraine, migration policy, Russian-Ukrainian war.*

Надійшла до редколегії 07.09.2022